

KUTYASORS

Lassú léptekkel közeledett a meleget sugárzó, rozsdás vaskorong felé. Vagy inkább csak cammogott, mert elmerevedett lábai reszkettek, dolga meg éppenséggel nem volt sürgős és tudta, hogy erejéből még telik arra a néhány lépésre, amely elválasztja téli menedékhelyétől. Amikor céljához ért, kényelmesen elhelyezkedett, hátát a közeli ház falának, tekintetét meg a valamivel távolabbi gyalogjárda felé fordította. Szemét azonban rövidesen lehunyta, nem volt kíváncsi senkire és semmire, alamizsnát sem várt, a hancúrozó gyerekek nem érdekelték, a guruló labda sem izgatta, és úgy vélte, hogy most már senki sem rúg majd oldalába. És ha megrúgják? Ha fáj?... Most már az se baj. Számára már minden közömbös.

Hat meleg és hat hideg évszakot megért életében látott ő már sokkal rosszabb sorban tengődő kutyákat, olyanokat, amelyek még kölyök-korukban sem éltek biztonságban és ellátottan, hanem ahogy lábra kaptak, máris kitették szűrüket és maguknak kellett gondoskodniuk létük fenntartásáról. Gazdátlanul, magukra hagyva barangoltak utcáról utcára, szemeteskannától szemétdombig, hogy kikaparhassák nyomorúságos életüket.

Neki legalább volt gazdája, jó gazdája, aki házikót is tákolt neki, ami megvédte esőtől, széltől és fogcsikorgató telekben volt mihez hátát támasztani... És etette, minden nap megetette. Nem bőségesen, nem is mindig olyan hulladékkal, amilyen neki ízlett, de a nagy éhséget nem ismerte. Néha csontot is vetett neki a gazda, ha akadt a házban, mert annak sem volt gyakran húsféle az asztalán. Szegény ember volt az ő gazdája, de jó ember, aki éjszaka mindig leoldotta a láncról, hogy szabadon ugrálhassa körül a kerttelen udvart és ugathasson a kései járókelőkre meg a holdra, amelytől nagyon félt, különösen ha megtelt.

És volt egy gyerek is a házban, aki ügyetlenül játszott vele, olykor, ha nem értették meg egymást, meg is rúgta, de azért ő nem haragudott, nem vicсорította rá a fogát, még csak nem is szűkölt, nehogy a gazda meghallja és megbüntesse esetleg kis pajtását, akire mégiscsak szüksége volt. Jó volt minden és szép volt minden, egészen az ötödik nyár derekáig... akkor egyszerre minden rosszra fordult. A gazda egy napon fogta az asszonyt meg a gyereket és rengeteg cökmőkjával együtt kocsi-ra tette őket. Apránként mindent elhordott a ház tájáról, még a kerítés léceit is összedarabolta és elvitte. Minden üresen kongott körülötte, csak ő maradt egyedül házikójával és láncával, amelyről egy napon gazdája végleg leoldotta. Ez még nem is volt olyan kibírhatatlan, mert szabadon ödönghetett az üres szobákban, átmászkalhatott a szomszéd udvarába, még az utcára is kimerészkedett, ahol barátságokat és új ismeretéseket kötött. A gazda naponta eljött és ételt meg vizett tett elébe... Szokatlan, de furcsa élet kezdete volt ez, amelyben csak a magány meg a ház nagy csöndje zavarta.

Egy napon jöttek azok az idegen emberek. Ellepték a házat, föl-másztak a háztetőre. Bontották a kéményt, leszedték a tető piros cserepeit és nagyon lármáztak. Amikor ettek, nem zavarták őt el, sőt, juttattak neki néhány falatot. De a gazda nem jött többé. Most már csak a házbontó emberek alamizsnájából élt. Mégis, volt társasága, nem győrtötte az egyedüllet. Olyan emberek vették körül, akik csak nagy ritkán dobálták meg görönggyel vagy cserépszilánkokkal. Este egyedül maradt, de nem csavargott el, őrizte az egyre fogyatkozó romházat. Faházikóját ugyan föl-rúgták, de szerencséjére jó idő volt és meglúzdhatott a téglarakások tövében. Végül ezek a bontó emberek is eltűntek. Helyettük egy nagy, lármás gép jelent meg és elsimította a romok helyét. Az egykori

pince lejárataánál mégis maradt egy üreg, melyben meghúzódhatott. A gép is elment és sokáig nem jött senki, aki néhány falatot vethetett volna elébe. Már gyötörte az éhség, amikor ismerős hang szűrődött be odújába. Azonnal tudta, hogy gazdája szólítja és örvendezve ugrott ki búvóhelyéről. Körülugrálta az embert, aki mégis visszajött hozzá, úgy, ahogy mindig hitte és remélte. Ételt hozott egy lábosban, jó meleg ételt.

Talán minden jóra fordul és úgy él majd mint régen. Gazdája visszaállítja helyére a házat, meg nyakára teszi a láncot. Mégsem lesz belőle kivert kóbor kutya. De bizony csalódott. Aznap ugyan jól megtölte a hasát, két-három napra valót is megevett, a gazda meg is simogatta, szólt hozzá néhány szép szóval, aztán elment és soha többé vissza nem jött. Mégis szerencséje volt, a szemétdombok tájékát is elkerülhette a következő időben. Mert a szemben álló nagy, fehér házak lakói fölfedezték elhagyatottságát és ételmaradékokkal látták el őt meg a szomszéd két kutyáját, mert azoknak a gazdái is elköltöztek, a házat pedig ott is lerombolták. Az viszont rossz volt, hogy odúja megtelt esővízzel és csak a földtúrások tövében pihenhetett meg. Észrevette, hogy a maradékokat hozó asszonyok meg gyerekek félnek tőle, mert hát nagyra is nőtt, fogai kissé kiálltak, szőre pedig nem volt már olyan sima és fényes, mint egykoron. Ezért, amikor látta, hogy jönnek pártfogói, visszahúzódott a telek távolabbi sarkába és ott várta be, míg leteszik a neki szánt eledelt.

Lám, a gazdája végleg elhagyta, de abban a nagy házban jó emberek élnek. Nincs egészen elhagyatva, nem kell kóborolnia, megélhet a régi ház környékén. Élhet, így, ahogyan él, ha már a régi napokat el kell felejténie.

Így múltak el a meleg nyári hónapok feldúlt tanyája helyén, amikor egyszerre megint emberek sokasága lepte el a környéket. Sok téglát hoztak, meg újabb gépeket, és ásni kezdtek. Minden búvóhelye odalett, a békés életnek hirtelen vége szakadt. Építettek ott sebtében egy kunyhót, abba betelepedett egy idős ember, de az az ember kutyát hozott magával, őket meg egyre csak zavarta, és szidalmazta.

De kitarzott az egykori házhelyen, a nagy ház emberei sem feledtek meg egészen róla és valahogy megélt. Megélt addig, míg nem jött el a tél, a dermesztő hideg, és kénytelen volt menedéket keresni. Akkor fedezte fel ezt a meleg korongot a nagy ház tövében, egy üreg fölött. Nappal mindig elhagyta ezt a födétlen, de a tél hidegétől védelmező otthonát, elkészált az iskolák és óvodák tájára, hogy fölszedje a gyerekek uszonájának morzsáit, maradékait. Némelyik kezéből is kapott néhány falatot, az ilyeneket elkísérte egészen a házuk kapujáig, de ott aztán mindig meg kellett állnia, mert a kapuk, kicsik és nagyok, üvegesek vagy lécből ácsoltak, mindig becsukódtak előtte.

Olykor valamelyik jó tekintetű felnőtt emberhez próbált csatlakozni, de azok megghiúsították kísérletét. Az egyik elzavarta, a másik megszőkött tőle — senkinek sem kellett. Pedig de szeretett volna gazdát találni, hogy ne kelljen árván köszálnia, hogy őrizhesse valakinek az álmát. A láncot sem bánta volna, akármilyen rövidre fogják is a nyakán. Csak legyen valaki kutyája, tartozzon egy, csak egy emberhez. Úgy, mint egykor...

Mégis kihúzta azt a kutyának sem való telet. Bundája rongyosra vedlett, teste lesoványodott, lábai egyre merevebben léptek. Mikor újra kizöldültek a fák, már nem feküdt a meleg korongra és nem ténfergett az iskolák táján, ahonnan végül is elkergették az emberek. Kénytelen volt a szemétdombok környékén turkálni, orrával megemelte a kannák födelét, amely meg is ütötte néha. Es akkor jöttek azok a fura külsejű emberek, akik maguk is a szemétkövekbe turkáltak, őket meg bottal zavarták, mintha sajnálták volna tőlük az amúgy is ritkán felt csontot. Megkísérelt ezekhez az emberekhez csatlakozni, hiszen tőlük megértést remélhetett. De nem, a szeméttúrók kegyetlenebbül üldözték, mint bárki más.

Hiába volt szép, meleg idő, éhezett. És egy napon még a szemetes kannák is eltűntek, helyébe hatalmas, számára hozzáférhetetlen ládákat helyeztek el. Ezeket csak az emberek, a szemetet kidobáló és a szemét-

ben vájkáló emberek tudták kinyitni. Hát minden ember ellene fordult? Már senki sem jó, egyik sem könyörületes? Mind eltaszítja, pedig ő szolgálni, csakis szolgálni kívánta őket. Most meg az utolsó lehetőségétől is megfosztották.

Lehullottak a fákról a levelek. A korong a nagy ház tövében melegedni kezdett. Ennivaló csak nagy ritkán akadt. Csúnya, sovány kutya lett, az emberek nagy ívben elkerülték. Ha mégis közelükbe férközött, kirúgtak bordái felé. A korong egyre melegebb lett, belseje meg lassan hűlni kezdett. Az éhség már nem is volt annyira elvisélhetetlen. Nem is kereste az eledelt.

A koronghoz vánszorgott, kényelmesen elhelyezkedett... pislogott a járókelők felé, majd lehunyta szemét és nemsokára álmodott. A házában volt, a régiben, gazdája ételt tett elébe egy edénybe, de ő nem nyúlt utána... Már álmában sem kellett neki semmi. Egyszer-kétszer felnyüszített, majd mély sóhaj hagyta el a testét. Már nem is álmodott.